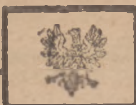
ROK I. NUMER 4

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORIUM OKRĘGU SZKOLNEGO RZESZOWSKIEGO

RZESZÓW, DNIA 1-GO KWIETNIA 1946 ROKU

TREŚĆ:

I. Część — (Urzędowa):

II. Część — (Nieurzędowa):

III. Część — Różne:

45.

Zarządzenie

Ministerstwa Aprowizacji i Handlu z dnia 18. XII. 1945 r. IV-O-6080

w sprawie zaopatrzenia burs i internatów oraz nauczycieli prywatnych.

DO WSZYSTKICH URZĘDÓW WOJEWÓDZKICH
I MINISTERSTWA OŚWIATY
w miejscu.

Ministerstwo Oświaty stwierdza, że zarządzenie o zaopatrzeniu pracowników szkolnictwa tj. nauczycieli oraz pracowników administracji szkolnej zostało przez niektóre Urzędy Wojewódzkie niewłaściwie zrozumiane a mianowicie niektóre Urzędy Wojewódzkie odmawiają aprowidowania burs i internatów, powołując się na to, że sprawa ta nie została tym zarządzeniem uregulowana. Wobec tego Ministerstwo Aprowizacji i Handlu wyjaśnia, że bursy i internaty należy zaopatrywać na zasadach dotychczasowych tj. za pośrednictwem Referatów Aprowizacji i Handlu Starostw Powiatowych wzgl. Wydziałów Aprowizacji i Handlu Zarządów Miejskich, przy czym młodzieży zakładów kształcenia nauczycieli przysługuje w myśl zarządzenia Ministerstwa IV-No 5733 z dnia 22.11. br. prawo do kart zaopatrzenia I kategorii.

Nauczycielom prywatnym, którzy nie są objęci systemem zaopatrzenia przewidzianym wymienionym zarządzeniem przysługują karty aprowizacyjne I kategorii, przy czym realizacja ich winna być dokonywana jednocześnie z realizacją zaopatrzenia nauczycieli państwowych.

Z-ca DYREKTORA DEPARTAMENTU
PLANOWANIA
(—) W. Nowicki

P. S. Podaje się normy dla zaopatrzenia burs zakładów kształcenia nauczycieli: kat. I, dodatek stołówkowy.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr. II. KN-35/46

Warszawa, dnia 9 stycznia 1946 r.

Spr.: zaopatrzenia burs i internatów oraz nauczycieli szkół prywatnych.

Drugostronne przesyłam do wiadomości i wykorzystania.

Naczelnik Wydziału
(—) E. Czernichowski

46.

Okólnik Nr 7

Ministerstwa Oświaty z dnia 19 stycznia 1946 r. (Bibl-151/46)

w sprawie bibliotek szkolnych. (wyciąg.)

W całości zagadnień dydaktyczno-wychowawczych na terenie szkoły biblioteka szkolna zajmuje jedno z czołowych miejsc.

W związku z tym wysuwa się potrzeba głębszego zainteresowania tym problemem.

Zaniedbanie młodzieży pod względem kształcenia i wychowania, brak podręczników oraz przerzedzenie kadr nauczycieli o pełnych kwalifikacjach, czyni z biblioteki ekonomiczną i skuteczną formę uzupełniania i pogłębienia pracy szkolnej, a wobec powszechnej zagłady książki — jedyne wartościowe źródło otrzymania jej przez ucznia i nauczycieli.

Ministerstwo Oświaty, doceniając rolę bibliotek szkolnych w ogóle oraz jej specjalne zadania w okresie powojennym, powołało do życia na swoim terenie w ramach Wydziału Bibliotek referat bibliotek szkolnych.

W Kuratoriach Okręgów Szkolnych opiekę i nadzór nad bibliotekami szkolnymi powierzono specjalnym wizytatorom bibliotek, z którymi winni współpracować okręgowi wizytatorzy wszystkich typów szkół, mający w przydziale czynności zagadnienie bibliotek szkolnych.

Wizytator bibliotek obejmuje inicjatywę i odpowiedzialność za całokształt działalności referatu bibliotek szkolnych. Niezależnie od tego opiekuje się fachową stroną pracy bibliotecznej i czytelniczej w szkole, t. zn.

a) zagadnieniami ogólno-organizacyjnymi (ustaleniem sieci bibliotek szkolnych, organizacją wypożyczalń i czytelń szkolnych, zbieraniem sprawozdań i planów, statystyką itd.),

b) gromadzeniem zbiorów (opiniowaniem doboru książek, centralnym zakupem książek, centralną prenumeratą czasopism),

c) opracowaniem księgozbiorów (inwentaryzacją, ustalaniem typów katalogów i zasadami katalogowania, kontrolą wypożyczeń, projektowaniem i centralnym opracowaniem pomocy i urządzeń bibliotecznych),

d) udostępnianiem księgozbiorów szkolnych (wyzyskaniem wszystkich rodzajów wydawnictw, znajdujących się w bibliotece szkolnej, przy pomocy właściwych form i metod pracy, współpracą międzybibliotezną),

e) przygotowaniem nauczycieli do pracy z książką w szkole.

Okręgowi wizytatorzy szkół opracowują budżet biblioteki i podział godzin nadliczbowych względnie etatów dla nauczycieli prowadzących biblioteki szkolne stosownie do planu sieci bibliotek międzyszkolnych oraz postulatów, wysuniętych przez wizytatora bibliotek.

Opiekują się również czytelnictwem dzieci i młodzieży t. j. wychowawczą stroną pracy z książką, zwracając uwagę na zakres i właściwe wyzyskanie książek przez poszczególnych nauczycieli w całokształcie pracy dydaktyczno wychowawczej szkoły.

Ze względu na ważność i pilność sprawy Ministerstwo poleca zagadnienie bibliotek szkolnych i czytelnictwa dzieci i młodzieży specjalnej opiece Ob. Kuratorów.

Podsekretarz Stanu
H. Kuczkowska

47.

Zarządzenie

Ministra Oświaty z dnia 8 stycznia 1946 r. (Nr. III 843|45 N)

w sprawie kształcenia kandydatów na nauczycieli w dokształcających szkołach handlowych oraz w szkołach przysposobienia spółdzielczego i kupieckiego I stopnia z cenzusem liceum spółdzielczego i handlowego.

W celu umożliwienia absolwentom liceów spółdzielczych i handlowych, wykazujących zamiłowanie do pracy pedagogicznej, spełnienia warunku przewidzianego w punkcie C art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr 91, poz. 774) oraz ze względu na odczuwany brak wykwalifikowanych nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkolnictwie handlowym, mogą być organizowane przy Państwowych Liceach Spółdzielczo-Handlowych i Państwowych Liceach Handlowych jednoroczne Kursy Pedagogiczne.

Na jednoroczny kurs pedagogiczny mogą być przyjmowani kandydaci, którzy ukończyli w danym roku kalendarzowym conajmniej 18 lat życia i mogą się wykazać posiadaniem świadectwa ukończenia liceum spółdzielczo-handlowego lub handlowego.

Kurs obejmuje następujący przydział przedmiotów i liczbę godzin tygodniowych:

a)	Język polski	2 godz. tyg.
b)	Pedagogika, dydaktyka ogólna i historia wychowania	3 „ „
c)	Psychologia pedagogiczna	2 „ „
d)	Metodyka nauczania organizacji i techniki handlu	2 „ „
e)	Metodyka nauczania księgowości i arytmetyki handlowej	3 „ „
f)	Metodyka nauczania geografii gospodarczej	2 „ „
g)	Metodyka nauczania towaroznawstwa	2 godz. tyg
h)	Organizacja szkolnictwa	1 „ „
i)	Zagadnienia życia współczesnego	2 „ „
j)	Spółdzielczość	3 „ „
k)	Lekcje praktyczne w dokształcających szkołach handlowych i w szkołach przysposobienia spółdzielczego i handlowego I stopnia	2 „ „

Razem 24 godziny tygodniowo.

Przy metodyce nauczania geografii gospodarczej uwzględnić należy sprawdzenie i powtórzenie wiadomości z geografii fizycznej.

Kurs kończy się egzaminem piśmiennym, ustnym i praktycznym.

W skład Komisji Egzaminacyjnej wchodzi kierownik Kursu, jako przewodniczący, oraz nauczyciele egzaminujący.

Egzamin piśmienny obejmuje jedną pracę z przedmiotów pedagogicznych (b, c), wybraną przez zdającego z trzech tematów.

Czas trwania egzaminu piśmiennego powinien wynosić 4 godziny.

Egzamin ustny obejmuje: 1) pedagogikę, 2) dydaktykę ogólną i historię wychowania, 3) psychologię pedagogiczną, 4) organizację szkolnictwa i 5) spółdzielczość.

Egzamin praktyczny polega na przeprowadzeniu przez zdającego jednej lekcji w szkole dokształcającej handlowej lub w szkole przysposobienia spółdzielczego względnie kupieckiego I stopnia.

Lekcja przeprowadzona przez słuchacza podczas trwania Kursu może być zaliczona przez Radę Pedagogiczną jako egzamin praktyczny.

Ujemny wynik egzaminu piśmiennego dyskwalifikuje kandydata do zdawania egzaminów ustnych.

Z przebiegu egzaminów powinien być spisany protokół w dwóch egzemplarzach, z których jeden przesłać należy do Kuratorium O. S.

Za egzamin pobierana jest opłata, wysokość której ustala właściwe Kuratorium O. S.

Absolwentom Kursów zostaną wydane odpowiednie świadectwa, zatwierdzone przez odnośne Kuratorium O. S.

Minister
(—) Wycech

48.

Okólnik Nr 1

Ministerstwa Oświaty z dnia 9 stycznia 1946 r. (II-KN-92|46)

w sprawie Wyższych Kursów Nauczycielskich.

W związku z zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 28 sierpnia 1945 r. Nr II-KN-953|45 N w sprawie uruchomienia Wyższych Kursów Nauczycielskich (Wyższej Szkoły Pedagogicznej) w roku szkolnym 1945|46 (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 4, poz. 136), wyjaśnia się, co następuje:

1. Zgodnie z § 15 zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 lipca 1928 r. w sprawie organizacji Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. R. Nr 9, poz. 153) dopuszczalne są nadal egzaminy eksternów według zasad określonych w § 29 regulaminu Wyższych Kursów Nauczycielskich z dnia 2 lipca 1928 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr 9, poz. 154).
2. Eksterni, mający jeden lub dwa egzaminy częściowo zdane, mają do końca 1948 r. zdawać egzaminy z brakujących przedmiotów według programów Wyższych Kursów Nauczycielskich, czynnych na podstawie powyższego zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dn. 1 lipca 1928 r.
   Do tego czasu będą uznawane egzaminy częściowe, zdane przed dniem 1. IX. 1939 r. w przypadku, gdy zostaną uzupełnione do pełnego egzaminu z zakresu Wyższego Kursu Nauczycielskiego.
3. Eksterni, nie mający dotąd żadnego egzaminu z zakresu Wyższego Kursu Nauczycielskiego zdają egzaminy według programów Wyższych Kursów Nauczycielskich, uruchomionych zarządzeniem Ministra Oświaty z dnia 28 sierpnia 1945 r. (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 4, poz. 136).
4. Za egzaminy eksternów z zakresu Wyższego Kursu Nauczycielskiego nie pobiera się żadnych opłat.
5. Wynagrodzenie członków Komisji Egzaminacyjnej za pracę w związku z egzaminami eksternów ustali osobne zarządzenie.
6. Wzory świadectw ukończenia Wyższego Kursu Nauczycielskiego, uruchomionego w r. 1945|46, oraz świadectw z egzaminów eksternów, wymienionych w punkcie 3 niniejszego okólnika zostaną nadesłane dodatkowo.
7. Od słuchaczów Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich, korzystających z internatu i stołówki może Dyrekcja żądać opłaty na pokrycie części wydatków związanych z utrzymaniem nie wyższej jednak, niż wynosi 10-złotowy dodatek nauczycielski dziennie wypłacany ze Skarbu Państwa na wyżywienie zgodnie z pismem Ministerstwa Oświaty Nr II P-2000|45 N z dnia 22 października 1945 r.

Dyrektor Departamentu
(—) W. Schayer

49.

Okólnik Nr 2

Ministerstwa Skarbu z dnia 10 stycznia 1946 r. Nr III 137|2|48

w sprawie dodatku zachodniego do uposażenia pracowników państwowych.

Rada Ministrów na posiedzeniu z dnia 20 grudnia 1945 r. powzięła następującą uchwałę:

W związku z koniecznością ujednolicenia uposażeń pracowników na Ziemiach Odzyskanych, jak też uwzględniając specyficzne warunki istniejące na tych terenach, Rada Ministrów postanawia:

1) wszyscy pracownicy państwowi, zatrudnieni na Ziemiach Odzyskanych opłacani są zgodnie z obowiązującymi normami uposażeń dla pracowników każdego Ministerstwa.

2) Do zasadniczego uposażenia pracowników państwowych na Ziemiach Odzyskanych ustala się 50% dodatek nazwany „dodatkiem zachodnim".

Uwaga: Dodatek zachodni nie obowiązuje na terenach Śląska Opolskiego zespolonych już gospodarczo z całością województwa Śląsko-Dąbrowskiego, a w szczególności na terenach powiatów: gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego.

3) Znosi się wszystkie wypłacone dotychczas przez poszczególne Ministerstwa dodatki w postaci diet lub innych dodatków lokalnych.

4) Rada Ministrów zaleca władzom samorządu terytorialnego na ziemiach odzyskanych zastosowanie dodatku zachodniego do uposażeń wszystkich pracowników samorządowych, zatrudnionych na tych ziemiach.

5) Uchwała niniejsza obowiązuje wszystkie Ministerstwa począwszy od dnia 1 stycznia 1946 r.

Dodatek zachodni jest dodatkiem lokalnym, obliczanym od uposażenia zasadniczego wraz z ustanowionym do uposażenia zasadniczego dodatkiem wojennym. Dodatek zachodni przysługuje wszystkim pracownikom państwowym objętym pragmatykami służbowymi oraz prywatno-prawnym, wynagradzanym według grup uposażenia, a pełniącym służbę na Ziemiach Odzyskanych. Obszar Ziem Odzyskanych, na których obowiązuje dodatek zachodni, określa się jako ziemie na zachód i północ od granic Państwa z roku 1939 z wyłączeniem obszaru b. W. M. Gdańska i powiatów gliwickiego, bytomskiego i zabrskiego.

Władze przystąpią do asygnowania dodatku zachodniego na zasadach, obowiązujących dla wypłaty uposażenia z § 1 budżetu na płace. Kwoty dodatku zachodniego zaokrągla się do 5 zł wzwyż.

Równocześnie władze zlikwidują wszystkie świadczenia pieniężne wypłacane pracownikom państwowym nie oparte na ustawie, dekrecie, rozporządzeniu lub uchwale Rady Ministrów, oraz z tytułu periodycznych zapomóg lub nagród pieniężnych albo z tytułu sztucznych delegacji.

Świadczenia tego rodzaju wypłacane od 1 stycznia 1946 r. należy potrącić od kwoty przyznanego dodatku zachodniego.

Władze wystąpią do Ministerstwa Skarbu (Departament Budżetowy) z wnioskiem w sprawie pokrycia odnośnych wydatków.

Minister

(—) K. Dąbrowski

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I P-801|46

Warszawa, dnia 17 stycznia 1946 r.

Dodatek zachodni do uposażenia pracowników państwowych.

Ministerstwo Oświaty przesyła do wiadomości i stosowania okólnik Ministerstwa Skarbu Nr. 2 z dnia 10 stycznia 1946 r. Nr D. III. 137|2|46 w sprawie dodatku zachodniego do uposażenia pracowników państwowych.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

(—) H. Kuroczko

50. Odpis.

Okólnik Nr 5

Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1946 r.

o przestępstwach urzędniczych.

Do

Wszystkich Obywateli Ministrów

w Warszawie

Biuro Kontroli przy Prezydium Rady Narodowej zawiadomiło, że władze, urzędy i instytucje państwowe i samorządowe niejednokrotnie zaniedbują pociągania do odpowiedzialności karnej urzędników, winnych popełnienia przestępstw, w szczególności narażających Skarb Państwa na straty przez działalność z chęci zysku.

W związku z tym przypominam mój okólnik Nr 48 z dnia 4 września 1945 r. o przestępstwach urzędniczych i proszę Obywateli Ministrów o powtórne wydanie podległym Im władzom, urzędom i instytucjom zarządzeń zmierzających do bezwzględnego i ścisłego stosowania go w praktyce.

Jednocześnie proszę o podkreślenie, że przestępstwa urzędnicze z art. 286 §§ 1 i 2 oraz z art. 290 K. K. (przekroczenie władzy lub niedopełnienie obowiązku, sprzedajność urzędnika) podlegają na mocy art. 1 ust. 6, dekretu z dnia 16. XI. 1945 r. o postępowaniu doraźnym (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 301) postępowaniu doraźnemu, a odpowiedzialności karnej, przewidzianej dla urzędników ulegają oprócz osób wymienionych w art. 292 K. K. nadto funkcjonariusze przedsiębiorstw państwowych lub samorządowych albo działających z udziałem finansowym Państwa lub samorządu albo znajdujących się pod zarządem państwowym lub samorządowym, wreszcie organizacyj, mających zlecone czynności w zakresie zarządu państwowego lub samorządowego (art. 30 dekretu z dnia 16. XI. 1945 r. o przestępstwach szczególnie niebezpiecznych w okresie odbudowy Państwa. (Dz. U. R. P. Nr 53, poz. 300).

Nadesłania odpisów wydanych zarządzeń oczekuję do dnia 15. II. 1946 r.

Prezes Rady Ministrów
(—) *E. Osóbka-Morawski*

---

51. Odpis

PREZES RADY MINISTRÓW
Nr BU. A-I-b|25

W sprawie współpracy władz i urzędów przy zwalczaniu przestępstw karno-skarb.

Warszawa, w grudniu 1945 r.

Okólnik Nr 69

Do

Wszystkich Obywateli Ministrów

w miejscu.

Stwierdziłem na podstawie licznych przypadków, że przy zwalczaniu przestępstw karno-skarbowych, niektóre władze i urzędy ustosunkowują się do tych przestępstw zbyt tolerancyjnie, nie wyciągają w stosunku do winnych żadnych konsekwencji, nie meldują o nich organom skarbowym a nawet uniemożliwiają tym organom wypełnienie ciążących na nich obowiązków. Brak jest należytego współdziałania organów samorządowych, organów bezpieczeństwa publicznego z organami administracji skarbowej. Niektóre organa Milicji Obywatelskiej lekceważą sobie przestępstwa do tego stopnia, że odnoszą się obojętnie lub wręcz niechętnie do wezwań organów administracji skarbowej o współdziałanie w akcji wykrywania przestępstw, a nawet miały miejsce przypadki uniemożliwienia pociągnięcia winnych do odpowiedzialności przez przeszkodzenie spisania protokołu, zabrania dowodów rzeczowych itp.

Niezrozumienie przestępstw skarbowych, datujące się od czasów okupacji, jest tak u niektórych jednostek wielkie i to niezależnie od poziomu umysłowego i stanowiska społecznego (o czym świadczy np. fakt założenia gorzelni samogonu przez jednego ze starostów i podległych mu urzędników), że z jednej strony grozi to dużymi stratami materialnymi dla Skarbu Państwa, z drugiej zaś, wprowadza do administracji państwowej w wysokim stopniu czynnik destrukcyjny.

Zjawiskom tym należy w interesie dobra ogólnego położyć bezwzględnie definitywny kres

Art. 243 prawa karno-skarbowego (Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 listopada 1936 r. Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 581) wyraźnie nakłada obowiązek na odpowiednie władze cywilne i wojskowe oraz samorządowe do udzielenia pomocy władzom skarbowym w akcji zwalczania przestępstw skarbowych. Władze dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa skarbowego, winny donieść o tym organom skarbowym i poczynić w miarę możności i potrzeby kroki, by zabezpieczyć dowody i przedmioty przestępstwa oraz uniemożliwić ucieczkę przestępcy.

Niezastosowanie się do wymienionego przepisu stanowi nie tylko jaskrawe naruszenie obowiązków służbowych, lecz posiada wyraźne cechy przestępstwa karnego.

W związku z powyższym zarządzam, ażeby Obywatele Ministrowie podległym sobie władzom i urzędom wydali kategoryczne polecenie ażeby:

1. Przywiązywały do wszelkich przestępstw karno-skarbowych szczególną uwagę i o powzięciu o nich wiadomości niezwłocznie donosiły władzom skarbowym,

2. Współdziałały z władzami skarbowymi celem pociągnięcia przestępców karno-skarbowych do odpowiedzialności,

3. Donosiły Komisji Specjalnej do Walki z Nadużyciami i jej organom o wszystkich faktach usiłowania tuszowania przez władze i ich funkcjonariuszów przestępstw, przeszkadzaniu w ich wykryciu lub nieudzieleniu potrzebnej pomocy.

Obowiązek ten spoczywa w pierwszym rzędzie na organach skarbowych.

4. Pociągały do odpowiedzialności zarówno dyscyplinarnej jak i karnej.

Prezes Rady Ministrów
(—) Osóbka-Morawski

52.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I P-10178/45 N.

Warszawa, dnia 7 stycznia 1946 r.

Podaję do wiadomości i stosowania okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr 69 w sprawie współpracy władz i urzędów przy zwalczaniu przestępstw karno-skarbowych.

Powyższe podać należy urzędom, zakładom i instytucjom podległym, celem analogicznego stosowania.

Minister
(—) Cz. Wycech

53.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO OŚWIATY
Nr I P-1869/46.

Warszawa, dnia 5 lutego 1946 r.

Podaję do wiadomości i stosowania okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr 5 z dnia 22 stycznia 1946 r. o przestępstwach urzędniczych.

Wobec stwierdzenia, iż poprzedni okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr 48 z dnia 4 września 1945 r. nie jest należycie przestrzegany, zarządzam, aby podległe władze, urzędy i instytucje bezwzględnie i ściśle stosowały w praktyce polecenia zawarte w tym okólniku.

Jednocześnie zwracam spe jalną uwagę na brzmienie ustępu 3 przytoczonego okólnika Prezesa Rady Ministrów w sprawie podlegania urzędników postępowaniu doraźnemu, jak również na wyjaśnienie, jacy funkcjonariusze podlegają odpowiedzialności karnej na równi z urzędnikami państwowymi.

Okólnik Prezesa Rady Ministrów należy podać do wiadomości urzędom, zakładom i instytucjom podległym do ścisłego przestrzegania.

Za Ministra
(—) Br. Biedowicz
Podsekretarz Stanu

54.

Okólnik Nr 6

Ministerstwa Oświaty z dnia 28 stycznia 1946 r. (II Sp-458/46)

o opiece i nadzorze nad szkolnictwem specjalnym.

Celem zapewnienia szkołom specjalnym i zakładom wychowawczo-leczniczym dla dzieci niewidomych, głuchoniemych, umysłowo upośledzonych, moralnie zaniedbanych, kalekich i szkołom sanatoryjnym należytej opieki i nadzoru, zarządzam co następuje:

1) Całokształt opieki i nadzoru pedagogicznego nad szkolnictwem specjalnym, a więc nad przedszkolami, szkołami powszechnymi, szkołami i kursami zawodowymi dla wymienionych powyżej kategorii dzieci i młodzieży, nad kursami leczenia wad wymowy, nad kursami i kompletami reedukacyjnymi dla młodzieży i dorosłych ociemniałych i ogłuchłych oraz nad zakładami wychowawczo-leczniczymi i szkołami sanatoryjnymi sprawują bezpośrednio Kuratoria Okręgów Szkolnych.

2) Kurator Okręgu Szkolnego powierza sprawy szkolnictwa specjalnego jednemu z wizytatorów szkół, z reguły takiemu, który posiada kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach specjalnych. Wizytator ten utrzymuje ścisłą współpracę z odpowiednimi wydziałami Kuratorium, w szczególności:

a) nadzór nad szkołami i kursami zawodowymi sprawuje on łącznie z wizytatorami szkolnictwa zawodowego,

b) a nadzór nad zakładami wychowawczo-leczniczymi dla kalekich i szkołami sanatoryjnymi wspólnie z wizytatorem higieny szkolnej.

3) Pod względem administracyjno-gospodarczym szkoły powszechne i przedszkola specjalne podlegają nadal kompetencji inspektora szkolnego.

Za Ministra
(—) B. Biedowicz

55.

Komunikat

Ministerstwa Oświaty z dnia 29 stycznia 1946 r. Nr I P-1828/46

w sprawie nowych blankietów legitymacyj kolejowych.

Ministerstwo Oświaty podaje do wiadomości, że nowe blankiety legitymacyj uprawniające pracowników państwowych i ich żony do korzystania z ulg przy przejazdach kolejami dostarczają Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych w Warszawie na podstawie piśmiennych zapotrzebowań.

Zapotrzebowania należy kierować bądź do centrali P. Z. W. S. lub do najbliższego Oddziału tychże Zakładów, mianowicie:

1. Gdańskiego w Sopocie, Ceynowy 12,
2. Krakowskiego w Krakowie Podwale 5,
3. Lubelskiego w Lublinie, 3-Maja 6,
4. Łódzkiego w Łodzi, Piotrowska 123,
5. Pomorskiego w Bydgoszczy, Jagiellońska 37,
6. Poznańskiego w Poznaniu, Chełmońskiego 1,
7. Śląskiego w Katowicach, Warszawska 16.

Inspektoraty Szkolne mają również prawo bezpośrednio zgłaszać zapotrzebowanie na blankiety legitymacyj, natomiast dyrekcje państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych — otrzymują wspomniane blankiety z właściwego Kuratorium.

Do czasu ukazania się nowej szczegółowej instrukcji o legitymacjach i uprawnieniach pracowników państwowych i ich żon do korzystania z ulg przy przejazdach kolejami należy w stosunku do pracowników kontraktowych stosować zasady określone w okólniku Nr 97 z dnia 5 listopada 1937 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 14 poz. 422), zaś przy wypełnieniu nowych legitymacyj — kierować się wskaźnikami, zawartymi w okólniku Nr 25 z dnia 28 maja 1945 r. (Dz. Urz. Min. Oświaty Nr 1, poz. 43).

Dyrektor Departamentu
(—) E. Kuroczko

56.

Komunikat

Ministerstwa Oświaty z dnia 29 stycznia 1946 r. Nr III-2136/46

w sprawie kursów korespondencyjnych i wydawnictw.

Ministerstwo podaje do wiadomości, że zostały wznowione Kursy Korespondencyjne przy Państwowym Liceum Przemysłu Odzieżowego w Warszawie ul. Górnośląska 31.

Kursy Korespondencyjne przeznaczone są do użytku szkół przemysłowych żeńskich, handlowych i gospodarczych.

Ministerstwo równocześnie podaje do wiadomości, że w redakcji Kursów są do nabycia następujące poradniki:

1. „Urządzenie warsztatu krawieckiego" Anieli Grabowskiej.
2. „Urządzenie pracowni fizyczno-chemiczno-materiałoznawczej" w szkołach przemysłowych żeńskich inż. Chyroszowej.
3. Urządzenie szkolnych pracowni gospodarstwa domowego wiz. L. Madurowicz.

Ze względu na obecną sytuację organizowania nowych szkół jak i uzupełnianie zniszczonego inwentarza szkolnego Ministerstwo prosi Kuratorium o zwrócenie uwagi dyrekcjom szkół na aktualność wykorzystania opracowanych wydawnictw.

Dyrektor Departamentu
St. Kwiatkowski

57.

Okólnik Nr. 7.

Kuratorium O. S. Rzeszowskiego Nr. 1761/0-46 z dnia 31 stycznia 1946.

w sprawie kwartalnych raportów z akcji budowy i odbudowy szkół.

W związku z okólnikiem Nr. 88 z dnia 22 października 1945 Nr. I/11936/45 w sprawie odbudowy i budowy szkół obowiązane są Inspektoraty Szkolne i Dyrekcje (Kierownictwa) szkół średnich wszelkich typów do przedkładania Kuratorium raportów kwartalnych z akcji odbudowy szkół.

Pierwszy taki raport, obrazujący akcję odbudowy według stanu z dnia 1 kwietnia 1946 r., winien objąć tylko te szkoły, które są w toku odbudowy, które otrzymały już subwencję ze Skarbu Państwa, lecz odbudowy nie ukończyły lub ukończyły w ubiegłym kwartale, wreszcie tych, które ubiegają się o subwencję państwową na następny kwartał. Odnośnie tych ostatnich szkół należy w „*uwagach*" podać pożądaną kolejność odbudowy.

Tak pierwszy raport, jak i raporty za następne kwartały — winny być przesłane na formularzu Kuratorium *w nieprzekraczalnym terminie do 5-go* najbliższego miesiąca po upływie kwartału (a więc 5-go kwietnia, 5 lipca, 5 października i 5 stycznia).

Wszystkie rubryki formularza raportu *muszą być wypełnione* (od 1—18). Dane do raportów od rubr. 6—9-tej włącznie należy wypełnić na podstawie danych, jakie posiadają Starostwa, które przeprowadziły uproszczoną rejestrację szkód na skutek zarządzenia Ministerstwa Odbudowy z dnia 16 czerwca 1945 L. dz. 3526/Bud.

Jeżeli brak jest danych o wartości budynku według cen z roku 1939 (rubr. 7), należy oceniać wartość budynku w przybliżeniu na zasadzie kubatury i kosztu budowy 1m^3 w złotych według cen miejscowych z r. 1939 dla budynków o takim samym wyposażeniu technicznym.

Dla ułatwienia szacunku procentu zniszczeń (rubr. 8.) podaje się poniżej analizę procentów kosztów budowy z instalacjami, przy czym zaznacza się, że w szkołach procent dla instalacyj jest niższy.

Przybliżoną wartość zniszczeń (rubr. 9) oblicza się z procentem zniszczeń i wartości budynku w złotych z r. 1939 (z rubr. 7).

Za zachowanie terminów i dokładne opracowanie raportów czynię osobiście odpowiedzialnymi Ob. Ob. Inspektorów Szkolnych i Dyrektorów (Kierowników) szkół.

Załącznik do Nr. 7.

Analiza %% kosztów budowy z instalacjami.

Stan surowy:

1. Ziemne	2.10	
2. Izolacyjne	0.40	
3. Mury grube. i ściany dział.	24.80	
4. Stropy i balkony	9.60	
5. Dach	1.40	
6. Blacharskie i dek.	1.90	40.20

Roboty wykończeniowe:

7. Tynki	5.10	
8. „ zewnętrzne	2.40	
9. Stolarskie z okuciem	9.40	
10. Oszklenie	1.10	
11. Malowanie klej. i lamp.	1.40	
12. „ olejne	2 40	
13. Podłogi i posadzki	9 00	
14. Schody	1.80	
15. Balustrady	1.50	
16. Piece i kuchnie	2.40	
17. Różne	3 00	39.40

Roboty instalacyjne:

18. Woda i kanalizacja	9.00 W. 3%—K 6%	
19. Gazowe	2.00	
20. Elektryczne	1.20	
21. Centr. ogrzewanie	8 00	20.40
		100.—%

Za Kuratora.
(—) St. Nowakowski
Naczelnik Wydziału

58.

Komunikat

Wojewódzkiej Izby Rolniczej z dnia 31 stycznia 1946 r.
w sprawie niszczenia drzew i krzewów miododajnych.

W związku z nagminnym niszczeniem drzew i krzewów a w szczególności miododajnych, zwraca się Wojewódzka Izba Rolnicza z gorącą prośbą o wydanie specjalnego zarządzenia do wszystkich szkół i P. T. Nauczycielstwa o ochronie drzew i krzewów miododajnych. Chodzi tu szczególnie o pewne gatunki drzew i krzewów miododajnych (lipa, akacja, kasztan, leszczyna, śnieguliczka,) które w czasie swego kwitnięcia są często bezmyślnie przez młodzież niszczone przez wyłamanie gałęzi z kwiatami.

Również w okresie Zielonych Świąt są lipy, kasztany i klony w zastraszający sposób przez młodzież niszczone, która wyłamuje lub wyrąbuje duże gałęzie do przystrajania domostwa.

Wskutek tego cierpi bogactwo naszego drzewostanu, a pszczoły tracą kwiaty, dostarczające cennego nektaru.

Dyrektor Woj. Izby Rol.
Dr. Dobrzański

59.

Okólnik

Ministerstwa Oświaty z dnia 5 marca 1946 r. Nr I-O-3158|46
w sprawie Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r.

Dekret z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 r. wszedł w życie z dniem ogłoszenia w Dz. U. R. P. Nr 2, z dnia 25-go stycznia 1946 r.

Zarówno ze względów gospodarczych, jak i politycznych rozpisana pożyczka wysuwa się na czoło wszelkich aktualnych zagadnień i musi być uwieńczona pełnym sukcesem.

Cel ten może być osiągnięty jedynie przy maksymalnym i harmonijnym wysiłku całego aparatu administracyjnego, przy jednoczesnym poparciu ogółu społeczeństwa.

W związku z tym polecam wszystkim pracownikom podległych Ministerstwu Oświaty urzędów, zakładów i instytucyj, począwszy od najwyższych stanowisk, poprzez kierowników, referentów, maszynistki. kancelistów. rachmistrzów i księgowych. szoferów. woźnych i gońców — każdy. stykający

się ze sprawami związanymi z Pożyczką Odbudowy Kraju, powinien dołożyć wszelkich starań pomysłowości i inicjatywy, by zostały one załatwione jak najszybciej i jak najlepiej, nie bacząc przy tym ani na godziny urzędowe, ani też na dni wolne od zajęć.

Pracownicy oświatowi, będący członkami organizacji politycznych, społecznych i zawodowych, powinni na terenie swej pracy społecznej rozwinąć szczególnie aktywną działalność na rzecz pożyczki.

Oczekuję, że ogół pracowników oświatowych przyczyni się w ten sposób do wielkiego dzieła odbudowy kraju, stanowiącego naczelne zadanie dzisiejszego pokolenia Polaków.

Komisariat Generalny Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju, mieści się w Warszawie-Praga ul. Wileńska Nr 2/4 pok. 310, tel. Praga 316.

Podsekretarz Stanu
Biedowicz.

Kuratorium
Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego
w Rzeszowie

Rzeszów, dnia 19 marca 1946 r.

Nr O/4492/46.

Powyższe zarządzenie Ministerstwa Oświaty podaje Kuratorium do wiadomości i zastosowania się wraz z jak najgorętszą zachętą do współpracy z organizacjami politycznymi, społecznymi i zawodowymi, które rozwiną w terenie aktywną działalność na rzecz pożyczki.

Naczelnik Wydziału Ogólnego
Stanisław Nowakowski

60.

Okólnik

Kuratorium Okręgu Szkolnego Rzeszowskiego z dnia 31 stycznia 1946 r. Nr O-320/46
w sprawie organizowania kół Krajoznawczych.

Pod patronatem Polskiego Tow. Krajoznawczego a za zezwoleniem Władz Szkolnych powstawały przed wojną koła krajoznawcze młodzieży szkolnej, a pracami ich kierowała Komisja Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej Zarządu Głównego Polskiego Tow. Krajoznawczego, składająca się z opiekunów tych kół. Komisja K. K. M. S. miała swą siedzibę w Krakowie, wydawała miesięcznik „Orli Lot", organizowała kursy krajoznawcze tak dla nauczycielstwa jak i dla młodzieży, drukowała kwestionariusze, na podstawie których młodzież zbierała materiały krajoznawcze, współpracowała z Polskim Tow. Ludoznawczym, z Muzeum Etnograficznym, z Ligą Ochrony Przyrody, z Instytutem Architektury w Warszawie, z Tow. Prehistorycznym, zorganizowała Ośrodek Krajoznawczy w Krakowie, który obejmował stałą wystawę i zbiory prac młodzieży oraz pracownię zaopatrzoną w bibliotekę, czasopisma, mapy, przeźrocza itp.

Wyniki prac kół krajoznawczych młodzieży obrazuje 20 roczników „Orlego Lotu", szereg wydawnictw monograficznych jak: „Zamki drewniane przy drzwiach" (wyd. Pol. Ak. Um.), „Budownictwo drewniane Zawoi" (wyd. Muz. Etn.), „Wieś Dobra", „Podegrodzie", „Królówka", wieś rodzinna K. Brodzińskiego, „Haczów" i w. i. materiałów zgromadzonych w Ośrodku Krajozn.

Po sześcioletniej przerwie rozpoczyna Komisja Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej swą działalność, pragnęłaby więc nawiązać zerwane przez wojnę nici z nauczycielstwem i młodzieżą. Siedzibą Komisji pozostaje nadal Kraków, gdzie został już uruchomiony „Ośrodek Krajoznawczy" przy VII Państw. Liceum i Gimnazjum, ul. Starowiślna 48.

Kuratorium zachęca do organizowania kół krajoznawczych młodzieży szkolnej i nawiązanie łączności z Krakowską Komisją Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej i do stworzenia w Rzeszowie Ośrodka Krajoznawczego o charakterze ogniska metodyczno-naukowego, w którymześrodkowałaby się praca krajoznawcza Okręgu.

Za Kuratora:
Marian Kossowski
Naczelnik Wydziału

61.

Okólnik Nr 4

Ministerstwa Oświaty z dnia 22 stycznia 1946 r. (1 O-6596/45 N)

o oznakach i pieczęciach urzędowych.

Celem unormowania sprawy zaopatrzenia władz, urzędów, zakładów i instytucyj, podległych Ministerstwu Oświaty w przepisowe oznaki i pieczęcie urzędowe, podaję do wiadomości i stosowania 2 okólniki Prezesa Rady Ministrów w tym przedmiocie.

Równocześnie wyjaśniam, że do czasu zmiany rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 2 listopada 1931 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. Urzęd. Min. W. R i O. P. Nr 11, poz. 127), zasady w nim ustalone obowiązują tak w odniesieniu do objętych nim i istniejących, jak również w odniesieniu do nowopowstałych władz, urzędów, zakładów i instytucyj, podległych Ministerstwu Oświaty.

W związku z tym należy zamówienia na przepisowe pieczęcie metalowe kierować bezpośrednie do Mennicy Państwowej w Warszawie, Praga, ul. Markowska 18.

Ceny, jakie liczy obecnie Mennica Państwowa za wykonanie pieczęci są następujące:
pieczęcie do laku za sztukę złotych 300
pieczęcie do tuszu o średnicy 20 mm za sztukę zł 450
pieczęcie do tuszu innych wymiarów za sztukę zł 600.

Zamówione pieczęcie wykonuje Mennica za gotówkę, należy więc przed zamówieniem zapewnić sobie odpowiednie sumy w kredytach rzeczowych na dany okres budżetowy.

Pieczęcie dla szkół powszechnych liczyć będzie Mennica po zł 500, a koszty ich wykonania pokrywają właściwe gminy.

Podsekretarz Stanu
(—) *Biedowicz*

62.

Okólnik Nr 45

Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 1945 r. Nr 13-1/2

o oznakach i pieczęciach władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych.

Celem uporządkowania sprawy używania oznak i pieczęci przez władze, urzędy, zakłady instytucje i przedsiębiorstwa państwowe zarządzam: przestrzeganie następujących przepisów, wynikających z rozp. Prez. Rp. z dnia 13 grudnia 1927 r. (tekst jednolity Dz. U R P. Nr 2/39. poz. 8), z art. 25 ustawy z dn. 11 IX. 1944 r. o organizacji i zakresie działania rad narodowych (Dz. U. R. P. Nr 5) poz. 22) oraz z rozp. Prez Rp. z dnia 29 III. 1930 r. w sprawie oznak władz. urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 245) i rozp. Pr. Rz. z dnia 20 VI. 1928 r. o pieczęciach urzędowych (Dz. U. R. P. Nr 65, poz. 593).

I. O OZNAKACH

1. Oznaka na budynku, w którym mieści się władza, urząd, zakład, instytucja lub przedsiębiorstwo państwowe, składa się z tablicy z herbem państwowym i z tablicy z napisem odpowiadającym nazwie władzy (urzędu, zakładu, instytucji, przedsiębiorstwa).
   Tablica z herbem państwowym ma kształt owalny, obwódkę białoczerwoną i tło szare, na którym jest wyobrażony herb państwowy — Orzeł Piastowski (bez korony).
   Tablica z napisem jest prostokątna, ustawiona poziomo, ma tło czerwone barwy cynobru, zaś obwódkę oraz litery — białe.
   Układ wzajemny obu tablic może być dwojaki: albo tablica z herbem państwowym znajduje się bezpośrednio nad tablicą z napisem i to bądź nad wejściem (drzwiami, bramą, do urzędu, zakładu, instytucji, przedsiębiorstwa), bądź też z boku tego wejścia, albo też tablica z herbem państwowym znajduje się nad wejściem (drzwiami, bramą), a dwie jednakowe tablice z napisem po obu stronach wejścia.
2. Wymiary tablicy z herbem państwowym wynoszą dla oznak władz naczelnych (oznaki I wielkości) 60 cm na 48 cm, dla władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych podległych bezpośrednio władzom naczelnym (oznaki II wielkości) — 55 cm na 44 cm, dla wszystkich innych władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych (oznaki III wielkości) — 50 cm na 40 cm.
3. Wymiary tablicy z napisem zależą od wielkości liter i długości napisu.
   Wysokość liter napisów w oznakach I wielkości wynosi 7 cm., w oznakach II wielkości — 6 cm, w oznakach III wielkości — 5 cm.
   Odstęp pomiędzy napisem a górną oraz dolną obwódką wynosi, w oznakach I wielkości 31 mm, w oznakach II wielkości 28 mm., w oznakach III wielkości 26 mm, jeżeli napis jest w kilku wierszach, odstępy pomiędzy wierszami wynoszą odpowiednio: 21, 19 i 17 mm. Szerokość obwódki wynosi 10 mm dla oznak wszystkich wielkości.
4. Jeżeli przy jednym wejściu mają być umieszczone oznaki kilku władz (urzędów, zakładów, instytucyj, przedsiębiorstw) państwowych, umieszcza się tylko jedną tablicę z herbem państwowym —

wielkości, odpowiadającej najwyższej z tych władz (urzędów, zakładów, instytucyj, przedsiębiorstw), i po jednej tablicy z napisem dla każdej z tych władz (urzędów, zakładów, instytucyj, przedsiębiorstw).

5. Wymienione oznaki używają władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe. Dla władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw niepaństwowych ustali właściwa władza naczelna.
6. Używanie w oznakach skróconych nazw władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych ze względu na długość tych nazw oraz używanie dla części napisów wtórnego znaczenia liter mniejszych od zasadniczo przepisanych jest dopuszczalne na mocy decyzji właściwej władzy naczelnej, która może przekazać swoje uprawnienia władzom podległym.

II. O PIECZĘCIACH URZĘDOWYCH

7. Władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe używają do tłoczenia w papierze oraz do tuszu pieczęci następujących wymiarów: władze naczelne — pieczęci o średnicy 46 mm, władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe podległe bezpośrednio władzom naczelnym, pieczęci o średnicy 39 mm, wszystkie inne władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe pieczęci o średnicy 36 mm.
8. Do laku wszystkie władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe używają pieczęci o średnicy 30 mm.
9. Do legitymacji, paszportów, dokumentów pocztowych oraz innych dokumentów, na których ze względu na szczupłość miejsca nie mogą być używane pieczęcie normalnego wymiaru, można używać pieczęci o średnicy 20 mm.
10. Do tłoczenia w ołowiu używa się plombownicy z herbem państwowym na jednej matrycy i nazwą właściwego urzędu na przeciwległej matrycy.
Wymiary i wzory plomb ustalą właściwe władze naczelne jednolicie dla wszystkich podległych sobie władz i urzędów.
11. Używanie w pieczęciach nazw skróconych odpowiednich władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych — ze względu na długość nazw — jest dopuszczalne na mocy decyzji właściwej władzy naczelnej.
12. Sposób przechowywania oraz ilość egzemplarzy pieczęci, które mają znajdować się w posiadaniu poszczególnych władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych, określają szczegółowe instrukcje, wydane przez właściwe władze naczelne. Instrukcje te mogą również określać szczegółowo właściwość stosowania pieczęci i ich poszczególnych rodzajów, jako też sposób oznaczania poszczególnych egzemplarzy pieczęci tej samej władzy, urzędu, zakładu, instytucji i przedsiębiorstwa państwowego.
13. Pieczęci, określonych w punkt. 7 do 11 używają wyłącznie władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe.
14. W razie zagubienia pieczęci należy zawiadomić o tym bezzwłocznie władzę bezpośrednio przełożoną, względnie nadzorczą, prokuratora sądu okręgowego oraz Mennicę Państwową.
15. Pieczęcie, które z powodu zniszczenia, uszkodzenia, zwinięcia władzy lub urzędu (zakładu, instytucji, przedsiębiorstwa państwowego) lub też z innych powodów nie mogą być nadal używane należy bezzwłocznie przekazać Mennicy Państwowej za pośrednictwem właściwej władzy naczelnej.
16. Mennica Państwowa winna na żądanie sądów, urzędów prokuratorskich i władz bezpieczeństwa bezpłatnie dokonywać ekspertyz i wydawać orzeczenia co do autentyczności pieczęci urzędowych i ich odcisków.
17. W okresie do dnia 31 grudnia 1945 r. poszczególne władze naczelne mogą ustalać jednakowe dla wszystkich podległych im władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw państwowych terminy prekluzyjne, od których dotychczas używane pieczęcie mają być zastąpione nowymi.
18. Wymienionych pieczęci używają władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe. Dla władz, urzędów, zakładów, instytucyj i przedsiębiorstw niepaństwowych ustali właściwa władza naczelna.

Prezes Rady Ministrów
(—) *Osóbka-Morawski*

63.

Okólnik Nr 58

Odpis

Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 1945 r. Nr B. U. A.-IV-C 1.

Do

Wszystkich Ob. Ob. Ministrów.

Wobec zachodzących nieporozumień pomiędzy władzami naczelnymi w przedmiocie zamawiania pieczęci urzędowych w Mennicy Państwowej, wyjaśniam, że zgodnie z § 17 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 czerwca 1928 r. o pieczęciach urzędowych — władze naczelne, władze, urzędy, zakłady, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe podległe bezpośrednio władzom naczelnym kierują zamówienia na pieczęcie do Mennicy Państwowej bezpośrednio i bez obowiązków uzyskiwania zgody innego urzędu lub władzy.

Prezes Rady Ministrów
(—) *Osóbka-Morawski*

64.

Zarządzenie

Min. Oświaty z dnia 21 grudnia 1945 r. Nr WP-518/45 —

w sprawie przekazania opieki nad dziećmi i młodzieżą Ministerstwu Oświaty.

W związku z pismem Nr WP — 348/45 z dnia 6.XII 1945 r. Ministerstwo Oświaty w porozumieniu z Ministerstwem Pracy i Opieki Społecznej prosi o bezzwłoczne powołanie Komisji Porozumiewawczej dla przejęcia spraw opieki nad dzieckiem od 3 lat i młodzieżą do lat 18 od organów opieki społecznej na poziomie wojewódzkim.

W skład Komisji winni wejść z urzędu Wojewódzkiego naczelnik wydziału, referenci spraw opieki nad dziećmi i młodzieżą, przedstawiciel wydziału samorządowego; z ramienia władz szkolnych — kurator i delegat kuratora do spraw pozaszkolnego wychowania dziecka.

Na jednym z pierwszych posiedzeń komisji należy ustalić, kto z pracowników referatu opieki nad dziećmi i młodzieżą Wojewódzkich Wydziałów Opieki Społecznej przechodzi do resortu oświaty i w jakim charakterze. Odnośne wnioski należy przesłać do Ministerstwa.

Wydziały Opieki Społecznej podadzą do wiadomości władz szkolnych wysokość kwot otrzymanych z Departamentu Opieki Społecznej w ostatnich trzech miesiącach na akcję opieki nad dziećmi do lat 3-ch i młodzieżą do lat 18-tu wraz z rozdzielnikiem na powiaty, organizacje i instytucje społeczne.

Władze szkolne winny zapoznać się z faktycznymi potrzebami terenu w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą.

Na podstawie danych otrzymanych z Wydziału Opieki Społecznej Kuratoria opracują preliminarz budżetowy na I kwartał 1946 r. i prześlą go do Ministerstwa do dnia 15. I. 1946 r.

Do dnia 15 stycznia 1946 r. Komisja sporządzi protokół zdawczo-odbiorczy, którego odpis winien być przesłany do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej oraz Oświaty.

Sporządzenie protokołu nie przesądza o likwidacji Komisji, która winna działać do czasu całkowitego przejęcia przez powiatowe władze oświatowe opieki nad dziećmi i młodzieżą, przy czym jako końcowy termin działania Komisji pożądany jest dzień 31 stycznia 1946 r. Komisje te obowiązane są do rozstrzygania ewent. wątpliwości i niesienia pomocy w wypadku nasuwających się trudności.

Protokóły z zebrań Komisji należy bezzwłocznie przesyłać zainteresowanym Ministerstwom. W protokółach należy uwidaczniać w formie konkretnych wniosków wszelkie trudności wymagające centralnego rozstrzygnięcia.

Protokół zdawczo-odbiorczy powinien zawierać co następuje:

1) wykaz organizacyj społecznych prowadzących akcję opieki nad dziećmi i młodzieżą z krótką charakterystyką poszczególnych organizacyj,
2) wykaz placówek opieki całkowitej i częściowej nad dziećmi i młodzieżą w wieku od 3 — 18 lat,
3) wykaz rodzin zastępczych i opiekuńczych.
4) dane o wszelkich wdrożonych akcjach w stosunku do dzieci i młodzieży (ankiety, spisy, prace badawcze itd.),
5) wykaz ośrodków rolnych resztówek, które najbardziej nadają się na akcje opieki nad dziećmi i młodzieżą, a które będą przedmiotem osobnych protokółów zdawczo-odbiorczych,
6) plany pracy opiekuńczej w stosunku do dzieci i młodzieży na najbliższe półrocze,
7) spis aktów dotyczących opieki nad dziećmi od lat 3 i młodzieżą do lat 18 przekazanych władzom szkolnym, w oryginale, odpisie lub wyciągu.

Komisja winna na podstawie pisma Nr WP — 348/45 z dnia 6 grudnia 1945 r. i pisma z dnia 21 grudnia 1945 r. Nr WP — 518/45 opracować jak najszybciej odpowiednie wspólne zarządzenie dla Starostw i Inspektoratów szkolnych oraz zlecić powołanie analogicznych komisji na poziomie powiatu w składzie: Starosta, Referent Opieki Społecznej, Inspektor Szkolny, delegat Inspektora do spraw pozaszkolnego wychowania dziecka.

Protokóły z posiedzeń komisji powiatowych w szczególności protokół zdawczo — odbiorczy winny być przesłane do Wojewódzkiego Wydziału Opieki Społecznej oraz Kuratorium.

Podsekretarz Stanu
Biedowicz.

ZENONA PODOLAKOWA.

Otwierajmy przedszkola.

Aby dziecko mogło wyrosnąć na człowieka zdrowego i zdolnego do życia czynnego i twórczego musi przeżyć swe dzieciństwo w odpowiednich warunkach, sprzyjających jego samorzutnemu psychofizycznemu rozwojowi. Głód, chłód i nędza, mieszkanie wilgotne i ciemne, brak światła i słońca, brak opieki w domu, gdy rodzice odchodzą do pracy, brak rówieśników nie sprzyja rozwojowi, ale niszczy siły dziecka w zarodku.

Każde dziecko pragnie się cieszyć życiem, każdemu dziecku należy się radosne dzieciństwo, każde dziecko ma prawo do szacunku dla swych olbrzymich wysiłków, które czyni codziennie, aby nauczyć się władać własnym ciałem i poznać i przystosować się do otaczającej je w rzeczywistości. Każdemu dziecku do normalnego rozwoju potrzeba odpowiedniej atmosfery wychowawczej.

Instytucją, która w myśl ustawy o ustroju szkolnictwa z 1932 r. ma za zadanie wychowanie dziecka w wieku przedszkolnym przez stworzenie sprzyjających warunków dla jego rozwoju fizycznego i psychicznego jest przedszkole. Przedszkole dobrze zorganizowane i właściwie funkcjonujące spełnia swe zadanie przez zapewnienie dziecku pomieszczenia w lokalu suchym, jasnym, słonecznym, czystym i dostatecznie przestrzennym, przez zorganizowanie opieki lekarskiej i dożywiania, przez stosowanie codziennej gimnastyki odpowiedniej dla dzieci, oraz gier i zabaw ruchowych, przez organizowanie z dziećmi przechadzek i wycieczek w dni ku temu stosowne. Przedszkole troszczy się o stosowny ogród czy boisko dla dzieci i organizuje od wiosny do jesieni pracę dzieci w ogródku oraz zabawy i zajęcia na wolnym powietrzu. Przedszkole zaszczepia i pielęgnuje u dzieci nawyki z zakresu higieny i kultury dnia codziennego.

Przedszkole dba o stworzenie odpowiedniej atmosfery wychowawczej. Estetyka wnętrza, zabawek i pomocy, ład i porządek, spokój i pogoda, ciepły, serdeczny a pełen konsekwencji stosunek wychowawczyni do dziecka, uwzględnianie w najszerszej mierze aktywności i inicjatywy dzieci, oparcie zajęć o zainteresowanie dzieci, tworzy nastrój, który we właściwy sposób kształtuje psychikę dziecka.

Zabawy towarzyskie i zajęcia grupowe, wspólne używanie zabawek i narzędzi, wspólne spacery, posiłki i imprezy, wspólne przeżycia łączą dzieci, tworzą z nich grupę zwartą, czułą na dolę, radość i zmartwienie swych członków — jednostek a to współodczuwanie i wynikający stąd wzajemny stosunek do siebie jest dowodem odbywającego się u dzieci procesu uspołeczniania się, który rozwijać się będzie dalej w wieku szkolnym.

Przedszkole również opiekuje się umiejętnie rozwojem umysłowym dziecka i przygotowuje do korzystania w przyszłości z nauki szkolnej. Przedszkole organizuje ćwiczenia zmysłów, ćwiczenia spostrzegawczości i uwagi, gry kształcące myślenie, prowadzi z dziećmi obserwacje otaczających je przedmiotów, wpływa na kształtowanie się mowy dziecka, budzi i zasila wyobraźnię i wpływa na rozwój uczuć przez dobór właściwych zajęć artystycznych, dobór powiastek, książeczek z obrazkami do oglądania, piosenek przez budzenie i pielęgnowanie czynnej postawy u dziecka.

Bez pomocy społecznej takie dzieci nie wychowają się. Dlatego twórzmy przedszkola, troszczmy się o zabezpieczenie bytu przedszkolom już istniejącym, ułatwiajmy warunki pracy w przedszkolu, zaopatrujmy je w sprzęt, pomoce, zabawki i w ten sposób przyczyniajmy się, aby jak najwięcej dzieci naszych miało radosne dzieciństwo, trwały fundament pod dalszy rozwój człowieka. Kierownicy szkół i nauczyciele winni szerzyć ideę wychowania przedszkolnego wśród najszerszych rzesz rodziców i czynnie popierać akcję przedszkolną. Uczynią to nie tylko w interesie rozwoju dziecka, ale w interesie własnym, gdyż poziom nauki zwłaszcza w klasach najniższych wzrośnie, a wyniki dodatnie będą łatwiej osiągalne.

Komunikat

dla nauczycieli organizujących wycieczki szkolne do Muzeum Miejskiego w Rzeszowie.

Kierownik Ogniska Metodycznego Historii komunikuje:

Doceniając wartość zbiorów Muzeum Miejskiego w Rzeszowie jako pomocy naukowych do nauki historii w szkołach wszelkiego typu i stopnia, uważamy, że tylko wtedy odwiedzanie Muzeum spełni swe dydaktyczne zadanie, jeśli Nauczyciele prowadzący wycieczki szkolne zastosują się do następujących wskazówek:

1) Wycieczkę szkolną należy zgłosić w Muzeum 24 godzin wcześniej.
2) Nauczyciel prowadzący młodzież do Muzeum winien wcześniej zapoznać się sam ze zbiorami i poinformować się dokładnie o wartości eksponatów, by je umieć umiejętnie objaśnić i wykorzystać dla swego przedmiotu (tematu). Najlepiej bowiem, jeśli objaśnień udziela sam nauczyciel, gdyż to podnosi jego powagę w oczach uczniów, a nadto może on wybrać ten materiał, który jest mu potrzebny do lekcyj.
3) Pożądane jest zwiedzanie poszczególnymi działami (prehistoria, historia, malarstwo, etnografia i td.), by obejrzeniem większej ilości eksponatów nie przeciążać młodzieży i nie wywoływać niepożądanego chaosu wrażeń. Odnosi się przede wszystkim do szkół rzeszowskich, które mogą zwiedzać Muzeum kilkakrotnie.
4) Grupa zwiedzającej młodzieży nie powinna przekraczać 20—25 osób.
5) Dla zwiedzania Muzeum nie należy przyjeżdżać z całą szkołą, ale raczej z jedną klasą, by móc naprawdę dać tej młodzieży możność dokładnego zaznajomienia się z eksponatami.
6) Zamiejscowa wycieczka szkolna winna sobie wziąć za cel główny i jedyny zwiedzanie Muzeum a nie łączyć wielu celów z wycieczką.
7) Do zwiedzania Muzeum należy młodzież przygotować na specjalnej lekcji.
8) Pożądane jest organizowanie wycieczek w następujące dnie: poniedziałki, środy, piątki, w godzinach 8—15.
9) Opłata od ucznia wynosi 2 zł.

Uważając, że urządzanie wycieczek szkolnych silnie potęguje poglądowość w nauczaniu historii i obudza w młodzieży pożądany zwłaszcza w niższych klasach czynnik emocjonalny, zachęcamy gorąco wszystkich nauczycieli historii do zwiedzania wraz z młodzieżą wszelkich muzeów, a Muzeum Miejskiego w Rzeszowie w szczególności.

(—) *Franciszek Kotula*
Kustosz Muzeum M. w Rzeszowie

(—) *Dr Adam Przyboś*
Kierownik Ogniska Metod. Hist.

Komunikat

Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych zawiadamiają, że opłata za prenumeratę od 1. 1. do 30. 6. 46 r. wynosi w przedpłacie:

1. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Oświaty zł 150.—
2. Nowa Szkoła . . . . . zł 120.—

Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych zastrzegają sobie ewentualne podwyższenie przedpłaty, w wypadku podrożenia kosztów własnych.

Prenumerata Dziennika Urzędowego Ministerstwa Oświaty na 1946 rok rozpocznie się od Nr. 8, Nowej Szkoły od Nr. 9.

Prenumeratę powyższych wydawnictw należy załatwiać w Centrali Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych, Warszawa, Al. Szucha 25.

Dyrektor
(—) *Dr I. Zarębski*

Cena Nr 4 Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie wynosi 35·— zł.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne za tekstem 3 zł za wyraz petitowy. — Ogłoszenia zwykłe za tekstem Za całą stronicę 3000 zł., — za 1/2 str. 1500 zł., — za 1/4 str. 900 zł., — za 1/10 str. 600 zł.

Konto Komunalnej Kasy Oszczędności m. Rzeszowa Nr 701 Administracja Dziennika Urzędowego Kuratorium Okr. Rzeszowskiego lub w Kuratorium w Adm. Dziennika Urzędowego.

ADRES Redakcji i Administracji: Kuratorium Okr. Szkolnego Rzeszowskiego w Rzeszowie, ul. Unii Lubelskiej 6.

Nakładem Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego w Rzeszowie.

Odbito w Drukarni J. A. Pelara i Ska w Rzeszowie, ul. 3-go Maja 2. S-12589